

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 511/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Sabínou Hodoňovou, PhD., LL.M., advokátkou, Mariánske námestie 31, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní sp. zn. 4C/39/2021 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Žilina v konaní sp. zn. 4C/39/2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Žilina v konaní sp. zn. 4C/39/2021 **prikazuje** konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadost'učinenie **2 000 eur**, ktoré **je** Okresný súd Žilina **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Žilina **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a tieto zaplatiť jeho advokátke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

postupom okresného súdu v civilnom spore s tým, že mu bude priznané finančne zadost'učinenie 6 000 eur.

2. Sťažovateľ sa žalobou z júna 2021 domáha náhrad za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku nehody z augusta 2019. Po doručení podaní strán sťažovateľ vo februári 2023 žiadal okresný súd o nariadenie pojednávania. Po čiastočnom zastavení konania proti jednému zo žalovaných uznesením z apríla 2023 okresný súd nariadil pojednávanie na 2. jún 2023, ktoré bolo odročené na 6. október 2023. Posledné pojednávanie sa uskutočnilo 12. januára 2024, keďže pojednávanie nariadené na marec 2024 bolo na žiadosť advokátky sťažovateľa zrušené bez stanovenia nového termínu. Okresný súd 9. mája 2025 vyzval advokátku sťažovateľa na upresnenie dôvodov návrhov na výsluch svedkov. Advokátka na výzvu odpovedala 12. júna 2025.

3. Sťažovateľ poukazuje na to, že vo veci sa koná už viac ako štyri roky a možno predpokladať, že konanie bude trvať dlhšie, pretože v súčasnosti nie je nariadené pojednávanie. Zdôrazňuje, že k prieťahom nedošlo pre zložitosť veci ani v dôsledku správania strán. Priznanie finančného zadost'učinenia odôvodňuje významom veci, ktorá sa týka poškodenia zdravia, a svojím vyšším vekom. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že v konaní došlo k viacerým zmenám sudcu a spis bude potrebné predložiť na rozhodnutie o odvolaní. Skonštatoval, že vo veci sa nekonalo plynulo, avšak prieťahy neboli spôsobené iba sudcom, ale aj sťažovateľom, ktorého advokát žiadal odročiť pojednávanie a bezodkladne nereagoval na výzvy súdu.

II.

4. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu. Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

5. Predmet namietaného konania tvorí bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov a ani po procesnej stránke nie je konanie zložitú. Neboli zistené také okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit', že sťažovateľ okrem jednej žiadosti o odročenie pojednávania prispel k predĺženiu konania. Okresný súd doručil podania strán až po štyroch mesiacoch od doručenia žaloby. Prvé pojednávanie bolo nariadené až po dvoch rokoch od podania žaloby a posledné pojednávanie sa uskutočnilo pred viac ako rokom a pol. Konanie tak trvá viac ako štyri roky a v súčasnosti nemožno predpokladať čas rozhodnutia okresného súdu. Postup okresného súdu vykazuje prvky zbytočných prieťahov. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti pre porušenie ústavných práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote vyhovené a okresnému súdu bolo prikázané, aby konal bez zbytočných prieťahov.

6. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušenia základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k tomu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). S prihliadnutím na postup súdu, správania sťažovateľa, no najmä predmet

a celkovú dĺžku konania mu bolo priznané finančné zadost'učinenie 2 000 eur s tým, že vo zvyšku nebolo jeho návrhu vyhovené. Osobitne bolo zohľadnené, že sťažovateľ sa vo svojom vyššom veku domáha náhrad v dôsledku zásahu do jeho zdravia.

7. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom a ktorých výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje 771,68 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2025

Robert Šorl
predseda senátu